

6.12.21

חיים כהן ממישרת היועץ המשפטי, ר"ב)
העברתו של חיים כהן לבית המשפט העל
(יו.)

★ ★ ★

עם בואו של האונזר נפתח, איפוא, דף חדש. סברנו כי המאבק נגמר, וכי סוף סוף נוכל לנוח קצת בחזית זו.

לכן ירדה עלינו פרשת חי חסידוף כבדק משמיים בהירים. חסידוף, אורח-לדוגמה הגון וישר, ראה בחייו משרד-המשפטים סידרת מכתבים סודיים של היועץ המשפטי, פני, בה התלונן כי צמרת המישרת מכ שילה את החוק כדי להגן על עדי-השקר יחזקאל סהר. הוא העביר מכתבים אלה להעולם הזה, וכך שם לאל את המזימה. תהיה דעתו של איש על מעשה זה כאשר יהיה, ברור היה לכל כי חסידוף פעל בתום-לב, וכי התכוון לעזור לגדעון האונזר. אולם האונזר רדף אותו בחימה שפוכה. האיש נמסר לידי הש"ב, הוא פוטר והופקר לחרפת-רעב. האונזר עצמו ציווה לתבעו לדין פלילי, ולדרוש עונש מאסר. במשך כל הפרשה התנהג בקטנוניות אי שית מבציתת, שלא היה לה הסבר אלא

קראתי ברגשות מהולים את מכתבו של אריה חרש מקריית-יובל, ירושלים. המברך אונזר לרגל התפטרותו של גדעון האונזר. "שוב עשיתם את זאת!" כותב הקורא חרש, "הכרתם מלחמה על חיים כהן, ואחרי כמה שנים של מלחמה הצלחתם להעבירו ממישרת היועץ המשפטי. ברגע שהאונזר התחיל אתכם, בפרשת חי חסידוף, ידעתי שזה סיפו. התערבתי או עם חברי שזה לא יקח יותר משנתיים, וט עיתי רק בשני חודשים. שתיים-אפס לסור בתכם. מזל טוב."

אין ספק כי מבחינה אחת צודק קורא זה. להעולם הזה היה חלק חשוב בעיצוב הקאריירה של גדעון האונזר במישרת היועץ המשפטי. אך לא פעלנו, מתוך רגש של נקמות אישית, ואיננו רואים בהרחקתו נצחון בתחרות-ספורט.

המאבק נגד גדעון האונזר היה הרבה יותר עקרוני. לא התחלנו איתו בלב קל. הוא נכפה עלינו על-ידי רגש-החובה כלפי המוקראטיה הישראלית.

★ ★ ★

איש לא קיבל את פניו של גדעון האונזר, בהיכנסו לתפקיד היועץ המשפטי בקיץ

יועץ-משפטי לשעבר האונזר

השאירה למצוא הן בעיני האדונים המ- פא"יים.

ראינו שנפלנו מן הפח אל הפחת. במשך שבועות, במשפט אייכמן, ראיתי את האונזר מדי יום ביומו. בעוד שאמצעי-התקשורת ההמוניים הככו אותו לגיבור לאומי, ראיתי איך ניהל את המשפט, בלי דמיון ותנופה, איך טישטש את מהותו האמיתית, איך הגן על גלובקה ושות', איך סילף את העניין כדי לשרת את האינטרסים הקטנים של בן-גוריון, שרת וחבריהם. הודמנות ההיסטורית של משפט אייכמן הוחמצה בשל אישיותו של האונזר, שהיה נאמן לשלטון כמו כלב-שמירה מעולה. (במערכת קראנו לו "הארי-אונזר"). כאשר הגיש האונזר את הצעת חוק לשו"הרע, היה ברור כי שוב אין מנוס ממלחמה.

★ ★ ★

כשפתחנו במאבק, היינו שוב בודדים לגמרי במערכה. אפילו ראשי-האופוזיציה סברו כי השתגענו, כי מתעללים אנו באדם טוב והגון. דרישתנו לבטל את עצם מישרת היועץ המשפטי עוררה התנגדות כל-לית.

יתכן שלא היינו מצליחים במאבק זה לולא עזר לנו האונזר עצמו. עזרתו בחי כהן על חוק בסחון המדינה, "חחת הדעת" הממוצעת שלו על פסקי-דין שהיפס לנויו במשפט אהרון כהן — כל אלה הכריחו את ראשי המפלגות להקדיש מחשבה שנייה לאישיותו של האדם, ולמהותה של המישרת. רה. סיכסוכו של האונזר עם דוב יוסף הביא את הדברים לכלל הכרעה — ולפתע נסתבר להאונזר כי הציבור הוא נגדו.

בתנאים אלה אלה היתה לאונזר ברירה אלא להתפטר. שמחנו על החלטה זו, ואנו מאחלים לו הצלחה בפרקטיקה הפרטית שלו.

אריה חרש

1960, בברכה חמה יותר מאשר העולם הזה. כי כסא היועץ המשפטי התפנה במיד דה רבה הודות למאמציו. אפשר לומר בביטחה שמר האונזר לא היה זוכה מעור לם לנהל את התביעה במשפט אייכמן, ולזכות לפרסומת עולמית, לולא מאבקו העקשני והממושך של העולם הזה נגד קודמו, מר חיים כהן.

גם איתו מאבק לא התחיל על רקע אישי. לא היתה לנו שום טינה אישית נגד מר כהן. להיפך. היחסים ההדדיים היו תחילה הוגנים בתכלית. עד שהציע היועץ המשפטי כהן, לפני עשר שנים, את הצעת חוק בסחון המדינה. מבט אחד בהצעה זו הוכיח לנו כי היועץ המשפטי מוכן לשרת את המגמות האפלות של קבוצת בן-גוריון, וכי בתפקידו זה הוא מהווה סכנה המורה לבטחון הציבור. סכנה שבה חובה להלחם.

המאבק נמשך שבוע שנים רצופות. הוא הטביע את חותמו על כמה פרשות חשובות בחיי המדינה, כמו משפט קסטנר. נחלנו בו הצלחות וכשלונות. הכשלנו את תוכניותיו של היועץ המשפטי בשטחים רבים — כגון נסיונו להנהיג רשימות ממשלתיים לעתונאים, לתקן את חוקי הדין בה בצורה שהיתה שמה קץ לכל ביקורת על השלטון, ועוד ועוד. לא יכולנו למנוע בצדו להעביר את חוק בסחון המדינה בעת ההיסטוריה של מיבצע טיני — וכיום מתנקם כשלון זה במדינה כולה.

במשך רוב השנים עמדנו במאבק זה לבדנו, ללא עזרת שום מפלגה או סיעה בכנסת. הדבר נראה לרבים כמלחמה פרטית. אך לבסוף הצלחנו להחזיר לתודעת הציבור את תחושת-הסכנה הכרוכה בפעולתו של חיים כהן בתפקיד מסוים זה. מאתו רגע הבינה מפא"י כי שוב לא תוכל להחזיק את כהן במישרת זו. היא נאלצה לוותר עליו, כפי שנאלצה לוותר על יחזקאל סהר. כמה פעמים דחתה את הביצוע, כדי לא להיכנע לשבועון המסויים. אך לבסוף הוגשם הדבר. חיים כהן הועבר לתפקיד שופט עליון — תפקיד בו התבלט לא פעם, לטובה. ויש האומרים כי הבאנו למדינה תועלת כפולה: (א) הרחקתו של

היא שונה. היא מיוחדת במינה

המלך לידו

20 סיגריות פילטר

20 FILTER CIGARETTES DUBEN LTD TEL AVIV

היא... BLENDED

טובים יותר מכל

תוצרת דובק - ערבות לטיב

● בתוכה ובעונת החורף היש מרו מקור רוח בסיוליכם ונסיעו-תיכם על-ידי התקנת מגן-רוח בקט-נועכם אצל המומחה **מנחם** מ-תל-אביב, הרצל 82. הבטיחו לעצמכם טיול נעים ובטוח עם בת זוגכם על-ידי התקנת מגן רוח בקטנוע אצל **מנחם** הדואג לבריאותכם.

● מתנת החג הנאה ביותר לבן-זוגך בתוכה היא ללא ספק מתנת **ויקטור**, החנות האלגנטית להלבשת גברים בתל-אביב, בן-יהודה 6 (ליד מוגרבי). חולצות חמות ויפות מצמר קורדורוי, בולון ואורלון; מכנסי קמרון וקורדורוי לחורף, מעיל גשם 3/4, סגנון איטלקי וכן כחדרים חמים, זיקסים נאים דוגמות 1963. מבחר גדול של עניבות מרהיבות עין.

דוגמות חדישות • ביצוע ותכנון מעולים
בית-חרושת לרהיטים

ב. ג. א. לויןשטיין בע"מ

נוסד ב-1921

שודחים את ברכותיהם
לחג החנוכה לכל לקוחותיהם

בתי-המסחר : ת"א, הרצל 43 ודיזנגוף 85 (ע"י הככר)
בית-החרושת : ת"א, מרכז וולובלסקי, רחוב מס' 2